

Talavidskolans likabehandlingsplan

mot diskriminering och kränkande behandling.

Verksamhetsformer som omfattas av planen:
förskoleklass, skola och fritidshem

2022/2023

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Talavidskolans grunduppgifter	4
3. Lagar och styrdokument.....	4
4. Ansvarsfördelning.....	7
5. Förankring, delaktighet samt inflytande	8
6. Uppföljning och utvärdering	9
7. Främjande arbete	10
8. Kartläggningsmetoder	13
9. Förebyggande arbete -mål för läsåret 2022/2023	14
10. Rutiner vid kränkande behandling	16
Bilaga 1 – Utredning om kränkande behandling - elev	18
Bilaga 2 – Anmälan om kränkande behandling.....	20
Bilaga 3 – Diskriminering i skolan.....	21
Bilaga 4 – Kränkande behandling i skolan.....	22

1. Inledning

På Talavidskolan har vi nolltolerans mot alla former av diskriminering och kränkande behandling. Vi lägger stor vikt vid ett förebyggande och främjande arbete för att varje elev ska känna glädje och trygghet. Misstankar om att någon känner sig utsatt tas alltid på största allvar.

Vi uppmanar våra elever och vårdnadshavare att ta kontakt med personal på skolan och berätta om de upplever att kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier har skett. Det gäller också om man får vetskap om att någon annan elev på skolan blivit utsatt. Personalen har då skyldighet att lämna in en kränkingsanmälan till biträdande rektor samt påbörja en utredning av kränkande behandling – elev (se bilaga). Biträdande rektor/rektor skickar in kränkingsanmälan till central utbildningsförvaltning samt delger kränkning till Lilla trygghetsgruppen. Biträdande rektor/rektor ansvarar tillsammans med Lilla trygghetsgruppen för att tillsammans med klasslärare utreda vad som hänt. Om det visar sig att någon blivit kränkt eller trakasserad ska åtgärder sättas in för att förhindra att detta sker igen.

På vår skola finns stora trygghetsgruppen som hjälper till att förebygga och förhindra att kränkningar sker genom att driva skolans gemensamma värdegrundsarbete. Vi har också lilla trygghetsgruppen som hjälper till om/när kränkningar sker. Till lilla trygghetsgruppen kan du alltid vända dig om du har frågor eller om du upplever eller misstänker att kränkningar har skett. De som ingår i lilla trygghetsteamet är: Anna Dahlström, fritids åk F-3, Marcus Paananen, åk 4-6, Therese Qvist, kurator, Malin Axelsson, biträdande rektor, Lina Pantzar-Reilly, biträdande rektor. Ni kan stoppa oss i korridoren, på rasten, nå oss på mejl eller telefon therese.qvist@jonkoping.se tel: 036-102561 eller malin.axelsson@jonkoping.se tel: 036-10 81 10.

Du som elev/vårdnadshavare är viktig i arbetet med att upptäcka och förhindra kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Den enskilda elevens perspektiv får vi allra bäst från dig och från eleven, men tänk på att vi som arbetar på skolan har tystnadsplikt och därför inte kan uttala oss om saker som gäller andra elever.

Låt oss hjälpas åt för att skolan ska vara en trygg plats för alla!

Likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling gäller för alla verksamheter vid Talavidskolan läsåret 22/23. Den nya planen är baserad på tidigare planer och utvärderingar.

Ansvariga för planen är:

Rektor: Christoffer Gullberg (från och med 22.10.10)

Biträdande rektor: Malin Axelsson

Representanter från Trygghetsgruppen

Vision

Vår vision på Talavidskolan är att "alla elever ska få utvecklas både kunskapsmässigt och socialt genom hög skolnärvaro, en trygg och jämställd skolmiljö samt kvalitativ undervisning". På Talavidskolan vill vi att alla elever och vuxna ska känna trygghet, tilltro och tillhörighet.

Syfte

Planen mot diskriminering och kränkande behandling syftar till att främja elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

2. Talavidskolan – grunduppgifter

Talavidskolan är en F-6 skola belägen på Bäckalyckan som ligger i västra delen av Jönköping med närhet till både stadens kulturutbud och Stadsparkens fina grönområden. För närvarande finns ca 450 elever och ett 70-tal anställda på skolan. Skolan är 2-3 parallellig från F-6 och vi har ett fritidshem med 5 avdelningar.

Skolan är under nybyggnation 2021-2023 vilket innebär att många barn måste samsas om relativt små utrymmen vad gäller lokaler samt skolgård. Detta ställer höga krav på det förebyggande och aktiva trygghetsarbetet.

3. Lagar och styrdokument

FN:s barnkonvention

Konventionen bygger på perspektivet att barnens bästa alltid skall komma främst.

Skollagen

”Verksamheten i skolan och förskolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan främja jämställdhet mellan könen, aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden.” (Skollagen 1 kap § 5)

Åtgärder mot kränkande behandling regleras i skollagens 6:e kapitel. Det innebär för alla våra verksamheter att:

- Alla medarbetare målmedvetet ska arbeta mot kränkande behandling av barn.
- Alla medarbetare ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn utsätts för kränkande behandling.
- Vi varje år ska göra en plan mot kränkande behandling. Den ska exempelvis innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn engageras i arbetet med att ta fram planen.
- All personal ska leva upp till den så kallade handlingsplikten. Det innebär att så snart förskolan/skolan får kännedom om att ett barn känner sig utsatt så måste de agera och ta reda på vad som hänt. De måste också göra allt de kan för att det inte ska hända igen.

LGR11 - kapitel 1 och 2:

Grundläggande värden

”Skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Ingen i skolan ska utsättas för mobbning. Tendenser till trakasserier ska aktivt bekämpas. Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Rektor har ett ansvar för att upprätta, informera, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsplan för att motverka alla former av kränkande behandling av elever och anställda”.

Diskrimineringslagen

Diskrimineringslagen motverkar diskriminering och på andra sätt främjar lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Det innebär för alla våra verksamheter att:

- Arbeta målmedvetet med att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Det innebär att skolan ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- Göra allt den kan för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.
- Varje år upprätta en likabehandlingsplan som innehåller en översikt över det som behöver göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn, dels förebygga och förhindra trakasserier.

De sju diskrimineringsgrunderna

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Ålder
- Sexuell läggning – homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- Funktionshinder- varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga
- Religion eller annan trosuppfattning
- Etnisk tillhörighet – att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Kön

Förtydligande information

Åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla och ingen får diskrimineras eller trakasseras på grund av ålder.

Sexuell läggning är homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet.

Sexuella trakasserier är kränkningar som anspelar på kön och sexualitet t ex tafsning, blottning, sexualiserat språkbruk och ryktesspridning.

Funktionshinder kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella och påverka livet på olika sätt.

Religion och annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med religiös åskådning.

Etniska kränkningar kan vara rasism och främlingsfientlighet som ligger till grund genom exempelvis människor med annan etnisk bakgrund än den som utför kränkningen. Kränkningarna kan ta sig olika uttryck.

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses i diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna.

- Direkt diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.
- Indirekt diskriminering innebär att ett barn eller elev missgynnas genom tillämpning av bestämmelser, kriterier eller förfaringssätt (handlingssätt) som framstår som neutrala men som i praktiken särskilt missgynnar ett barn eller elev enligt de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling delas in i: trakasserier och annan kränkande behandling

- Trakasserier och kränkande behandling kan vara:
 - fysiska (slag, knuffar)
 - verbala (hot, svordomar, öknamn)
 - psykosociala (ryktesspridning, utfrysning, alla går när man kommer) - texter och bilder (även som lappar, klotter, brev, fotografier, mail, sms och meddelande på olika sociala medier)
- Kränkande behandling: ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunder. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas eller rycka någon i håret. Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.
- Trakasserier: är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan ske både elever emellan eller när en vuxen i skolan utsätter en elev.

Mobbning är en upprepad negativ handling under en längre tid när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Upprepade tillfällen betyder att kränkningarna ska ske flera gånger under en viss tid. Enstaka tillfällen är inte mobbning.

En längre tid betyder att det måste äga rum under en tidsperiod som är längre än till exempel en rast eller en dag. Det ska vara en kontinuerlig handling riktad mot en enskild person.

4. Ansvarsfördelning

Rektor är ytterst ansvarig för att årligen upprätta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. I arbetet med planen är också medarbetare i stora och lilla trygghetsgruppen ansvariga.

Övrig personal ansvarar för att ta del av planen, arbeta förebyggande, uppmärksamma och anmäla till rektor.

Rektor ansvar för att:

- All personal, elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan. Denna information delges på studiedagar, föräldramöten och genom elevrådets arbete.
- Det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter. Detta sker genom Stora trygghetsgruppens förebyggande arbete och Lilla trygghetsgruppens förebyggande och åtgärdande arbete.
- Motverka diskriminering enligt de sju diskrimineringsgrunderna.
- Årligen upprätta, utvärdera och revidera likabehandlingsplanen i samarbete med personal och elever.
- Ansvara för att utredningar görs och att åtgärder vidtas när/om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer.
- Ansvara för att det finns ett system för hur dokumentation ska skötas.

Skolans pedagogiska personal ansvarar för att:

- Följa skolans likabehandlingsplan.
- Följa skolans rutiner vid kränkande behandling.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och sträva efter likabehandling samt jämställdhet.
- Vara vaksamma för att upptäcka kränkningar/diskrimineringar.
- Ingripa när situationer uppstår.
- Anmäla till biträdande rektor.
- Se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.
- Dokumentera misstänkt/anmäld/upptäckt diskriminering eller annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtas. (Dokumentation sker i bilaga 1 – *Utredning om kränkande behandling – elev*, anmälan sker på blanketten *Anmälan om kränkande behandling* (bilaga 2).
- Försäkra sig om att ansvarig för ärendet (pedagog, mentor, trygghetsgrupp) följer upp ärendet.

Skolans övriga personal ansvarar för att:

- Följa skolans likabehandlingsplan.
- Följa skolans rutiner vid kränkande behandling.
- Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar samt sträva efter likabehandling.
- Vara vaksamma för att upptäcka kränkningar/diskrimineringar.
- Ingripa när situationer uppstår.
- Anmäla till biträdande rektor.

Elever

- Ansvarar för att påtala för skolpersonal om diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer på skolan.
- Vem eleven än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. (Åtgärder sker i samråd med eleven. Skolpersonal har alltid ett ansvar att skydda elever från att fara illa. Det är den utsatta eleven som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande).
- Ansvarar för att vara rädda om varandra och arbeta för att alla ska bli behandlade på ett bra sätt. Att stötta den som behöver en hjälpende hand.

5. Förankring, delaktighet samt inflytande

Det är av stor vikt att planen och värdegrundsarbetet förankras hos personal, elever och vårdnadshavare.

- Rektor ansvarar för att planen i början på läsåret aktualiseras för all personal.
- Rektor presenterar delar av planen och möjliggör diskussion på Forum för samråd.
- Rektor ansvarar för att förkortad information kring likabehandlingsplanens grunder läggs ut till alla vårdnadshavare på V-klass.
- Lärare ansvarar för att aktualisera och förankra planen för sina elever.
- Lärare ansvarar för att aktualisera planen för vårdnadshavare vid första föräldramötet. Där delas även likabehandlingsplanens kortversion ut till vårdnadshavarna.
- Trygghetsgruppen planerar och presenterar sitt förebyggande värdegrundsarbete på konferenser varje månad.
- Elever diskuterar regelbundet innehållet i likabehandlingsplanen. Detta diskussionsunderlag delges klasserna via elevrådet.

All personal som är verksam inom skolan omfattas av likabehandlingsplanen och skall därmed också vara delaktiga i framtagandet av och ha möjlighet till inflytande över planen. Detta sker genom:

- Trygghetsteam
- Elevhälsoteam
- SKA

- Andra utvärderingar

Alla elever skall ges inflytande genom att:

- I värdegrundsarbetet uppmärksamma och diskutera likabehandlingsplanen.
- Lära sig begrepp som finns samt innebörden av dem.
- Genom trygghetsenkäten ge kunskap kring förbättringsområde.
- Hitta åtgärder för förbättringar genom klassråd och elevråd.

Föräldrar ska ges möjlighet till delaktighet och inflytande under föräldramöten där likabehandlingsplanen skall lyftas. Likabehandlingsplanen diskuteras och förankras i skolans Forum för samråd.

6. Uppföljning och utvärdering

Utvärdering av planen sker i maj. Utvärderingen ska göras av både personal samt elever. Personalen utvärderar likabehandlingsplanen samt värdegrundsarbetet under konferenstid eller studiedag. Elevernas synpunkter på delar i planen samt skolans värdegrundsarbete tas in under klassråd och eventuella förändringar diskuteras på terminens sista elevråd.

Utifrån de synpunkter som framkommer genomför trygghetsteamet en revidering i maj/juni.

Resultat av utvärdering av förra årets plan och insatser

Under läsåret har Talavidskolan medvetet och regelbundet på olika sätt kontinuerligt arbetat med värdegrund och likabehandling bland annat genom det gemensamma arbetet med "Gnissel", klassråd, elevråd, rörelsepass. Det har upplevts som positivt att ha ett gemensamt värdegrundsarbete som presenteras av medlemmar ur trygghetsgruppen. Vi ska till nästa läsår dela upp innehållet mellan skola och fritids lite tydligare. Genom elevrådet har klasserna varje månad fått något innehåll ur likabehandlingsplanen att diskutera eller utvärdera för att på så sätt förankra planen i klasserna. Detta arbete fortsätter vi med då vi ser en ökad medvetenhet hos eleverna genom dessa rutiner.

Trygghetsenkäten visar att de allra flesta barnen känner sig trygga och trivs på skolan (94,5%). Det finns dock några platser som upplevs som otrygga av vissa elever. Bland annat fotbollsplanen samt bakom Borgen. Dessa platser är viktiga att ha extra fokus på under rasttid. Viktigt att skapa en passage över fotbollsplanen så att eleverna kan passera utan att vara rädda för att få en boll på sig. Rastvärdar som inte hör till ett arbetslag stämmer av med Anette i rastboden kring var man bör vara placerad. Arbetslagen stämmer av placering med varandra.

Trygghetsenkäten visar att vi har relativt många elever som anser sig kränkta av annan elev (23,7%) eller sett annan elev bli kränkt (34,8%). Detta indikerar att vi behöver fortsätta med vårt gemensamma trygghetsarbete på skolan (Gnissel, bygga goda relationer med våra elever, ordningsregler, kontakt med hemmet, mm). 20% av våra elever upplever att de känner sig rädda för någon annan elev på skolan. Lärarna upplever att de yngre eleverna ibland uttrycker att de är rädda

för de äldre eleverna. Vi ser att vi behöver återta arbetet med våra faddergrupper samt kompisklasser (särskilt samarbete mellan åk 1-4, 2-5, 3-6).

Cold- och hotspots – placeringar och uppgifter för rastvärdar under raster som förebygger kränkningar har varit en bra förebyggande åtgärd. Skolgårdskarta används i detta arbete. Fritidslärare tittar över skolgården varje månad för att diskutera strategiska placeringar och åtgärder. På skolgårdskartan markeras cold-och hotspots.

Vi behöver se över:

- Vårt rastvaktsschema, så att vi har bättre täckning med vuxna, framförallt på åk 4-6 lunchraster. Detta så att vi vuxna finns närvarande på skolgårdens olika delar.
- Trygghetsarbetet och våra rutiner vid kränkningar eller trakasserier på skolan Dessa behöver implementeras bättre hos personal.
- Skolans ordningsregler. De behöver gås igenom varje skolstart med personal och implementeras hos elever och vårdnadshavare – samt fungera som ett levande dokument.
- Vårt arbete med jämställdhet. Vi vill att alla våra elever ska känna att de behandlas lika oavsett om de är pojkar eller flickor.

7. Främjande arbete

Främjande arbete på Talavidskolan F-6

Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för våra elever och all skolpersonal. Att skapa en miljö där alla elever har möjlighet att lära och utvecklas.

Det främjande arbetet ska vara en naturlig del i allt arbete på skolan och är en viktig del vid planering och genomförande av såväl undervisning som vid den undervisningsfria tiden som eleverna tillbringar på skolan.

Det främjande och förebyggande arbetet är långsiktigt och omfattar såväl individ- som grupp och verksamhetsnivå. Det främjande arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommande anledning.

Värdegrundsarbete

För att det ska bli ett väl fungerande värdegrundsarbete är det av stor vikt att alla på skolan utgår från samma värdegrund, att all personal är observant på att elever inte diskrimineras eller kränks och att alla tar vara på och ser olikheter utifrån diskrimineringsgrunderna som en tillgång.

Utifrån diskrimineringsgrunderna arbetar vi kontinuerligt med att:

- Ingen elev ska känna sig utsatt för kränkningar.
- Ingen elev ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av kön, könsöverskridande identitet, etisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

- Uppmärksamma elevernas språkbruk, diskutera och motarbete ett icke önskvärt språkbruk. Språkbruket diskuteras på klassråd vid behov samt vid det återkommande värdegrundsarbetet.
- Alla våra elever ska ha samma rättigheter och möjligheter.

Värdegrundsarbete i klasserna och i fritidshemmet

Varje vecka ska varje klass och fritidsavdelning arbeta aktivt med skolans gemensamma värdegrundsarbete. Detta läsår utgår vi från materialet "Gnissel". Trygghetsgruppen presenterar varje månad på konferenstid månadens "Gnissel-arbete". Lärarna får därefter gemensam planeringstid i sitt arbetslag för att kunna lägga upp månadens värdegrundsarbete på ett så bra sätt som möjligt. Alla klasser har 30 min/vecka i schemat för värdegrundsarbete.

Klassråd/Fritidsråd

På klassrådet/fritidsrådet diskuteras bland annat elevernas fysiska och psykiska arbetsmiljö. Inom den egna klassen görs regler upp för att skapa trygghet för alla och en god grund för skolans värdegrundsarbete. Klassrådet är även ett tillfälle för att på ett demokratiskt sätt få inflytande över sin skoltid. Klassrådet är länk mellan klasserna och elevrådet. Klassråd hålls minst 1ggr/månad.

Elevråd

Elevrådet har representanter från alla klasser och leds av biträdande rektor. Här diskuteras och beslutas kring frågor som kommer från klasserna. I elevrådet sker även kartläggningar/ utvärderingar/ nulägesanalyser av läget på skolan vad gäller trivsel och trygghet. På elevrådet lyfts frågor kring den fysiska och psykiska arbetsmiljön. Inför varje elevråd får elevrådets representanter med sig aktuella frågor som ska lyftas i klassen. Frågorna kan bland annat vara kopplade till skolans prioriterade mål eller likabehandlingsarbete. Där lyfts också skolans ordningsregler. Elevrådet träffas en gång i månaden.

Ordningsregler

Skolan har gemensamma ordningsregler som rör hela skolan samt regler och rutiner som utarbetas i respektive grupp/klass på skolan. Reglerna arbetas fram i samarbete med personal och elever. Vårdnadshavare ges delaktighet i Forum för samråd, på föräldramöten, utvecklingssamtal, enkäter och vid enskilda samtal.

Trivsel/trygghetsenkät/sociogram

En gång per termin genomförs en trivsel/trygghetsenkät som är individuell. Sociogram genomförs en gång per termin av fritidslärarna, i samarbete med lärarna. Dessa analyseras av fritidslärare och lärare och i trygghetsteamet och åtgärder sätts in för att öka tryggheten vid behov. Det förs också kontinuerliga utvärderingar i klassrummet/fritidshemmet om elevernas trivsel och inflytande.

Rastvårdskap

Vuxna finns alltid ute på skolgården som rastvakt varje rast samt 15 minuter innan skoldagen startar. Alla klasser har, vissa raster, styrda aktiviteter som hålls av rörelseteamet. Rastvakter cirkulerar och passerar eller markerar de platser på skolgården som eleverna har identifierat som särskilt otrygga. Rastvårdar ska alltid ha en gulfärgad väst på sig så att alla elever snabbt kan hitta de vuxna.

Organiserade rastaktiviteter

Syftet med de styrda rastaktiviteterna är verka för en trygg skola. Genom att erbjuda organiserade rastaktiviteter som stimulerar lek, rörelse och samarbete kan vi öka tryggheten och förhoppningsvis eliminera utanförskap, kränkningar och mobbning. Rastverksamheten pågår dagligen på förmiddagsrasten och lunchrasten. Vi har även en rastbod öppen dagligen alla raster, här finns lekredskap och en personal som kan hjälpa och stötta eleverna i leken.

Faddergrupper

Faddergrupper är också något som Talavidskolan jobbar aktivt med. Dessa grupper har legat vilande på grund av restriktioner till följd av Covid-19 under läsåret 21/22. Arbetet med faddergrupper kommer återinföras under läsåret 22/23. Faddergrupperna gör att barnen lär känna varandra utanför sina klasser och på så sätt kan barnen känna sig tryggare på skolan. Vi ser i Talavidsenkäten att 20% är rädda för någon annan elev och vi tror att faddergrupper kan öka känslan av trygghet. Vi vill också påbörja ett strukturerat samarbete mellan klasserna 1-4, 2-5 och 3-6 för att öka tryggheten. Samarbetet kan bestå i att äldre elever läser för de yngre, hjälper till med problemlösning, redovisar arbeten i no/so etc.

Temadagar/trygghetsaktiviteter

Skolan anordnar olika aktivitetsdagar med fokus på värdegrund och känsla av gemenskap. Varje vecka möter även eleverna någon aktivitet/diskussionsforum som är kopplat till skolans gemensamma värdegrundsarbete. Trygghetsgruppen presenterar månadens arbete med förslag på aktiviteter, filmer och diskussionsunderlag.

Trygghetsgruppen

Trygghetsgruppen består av en större och mindre grupp, stora och lilla trygghetsgruppen.

I den större gruppen planeras skolans gemensamma värdegrundsarbete. Detta presenteras varje månad för lärarna under konferenstid. Gruppen reviderar också skolans likabehandlingsplan varje år i maj/juni. De lägger upp ett årshjul för skolans värdegrundsarbete i augusti samt utvärderar och analyserar skolans trygghetsenkäter. Stora trygghetsgruppen träffas varje månad. I den större gruppen finns representanter från fritidshem, skola, EHT samt biträdande rektor.

Den mindre trygghetsgruppen träffas varje vecka och arbetar aktivt med kränkingsärenden. De reviderar och utvärderar skolans rutiner för kränkningar och diskrimineringar samt analyserar trygghetsenkäter. I arbetet med kränkningar så genomför den mindre trygghetsgruppen åtgärder vid kränkningar eller diskrimineringar. Det kan vara åtgärder riktade mot enskild elev eller elever i grupp. Det innefattar även kontakt med vårdnadshavare. I den mindre gruppen arbetar en medarbetare från lågstadiet och en medarbetare från mellanstadiet, kurator samt biträdande rektor.

Elevhälsoteam

Elevhälsoteam består av rektor, biträdande rektor, skolsköterska, specialpedagog, speciallärare och kurator. Teamet har även tillgång till skolläkare samt skolpsykolog. Teamet träffas en gång i veckan. Teamet är ytterligare ett stöd i arbetet mot kränkningar och diskriminering. Kränkingsärenden som skett under veckan lyfts i EHT samt skrivs in i Prorenata.

Systematiskt kvalitetsarbete

Värdegrundsarbetet ingår i Talavidskolans systematiska kvalitetsarbete och finns med i de gemensamma prioriterade målen. Arbetet med dessa värdegrundsmål stäms av vid minst två tillfällen under ett läsår. I augusti fastställs nya mål för det kommande läsåret utifrån resultat i trygghetsenkäter och utvärdering av årets värdegrundsarbete. I arbetet ingår även utvärdering av jämställdhetsarbetet samt barn- och elevinflytande.

8. Kartläggningsmetoder

Genom att ha god uppsikt vid lektioner och raster och god kommunikation mellan elever och vuxna, arbetar vi för att tidigt kunna upptäcka olika former av kränkningar. Samtal och resonemang kring värdegrundsfrågor med vårdnadshavare vid föräldramöten och vid spontana kontakter är också mycket viktigt. Det är viktigt att ha ett gemensamt förhållningssätt runt likabehandling och värdegrundsfrågor.

Övergångar

Då nya elever eller ny personal börjar på skolan är det viktigt att de får en så bra introduktion som möjligt (se checklista på teams). Nya elever lyfts alltid till EHT. Det är bra om nya elever får besöka skolan innan skolstart och gärna bekanta sig med elever och personal. Allt för att de ska känna sig välkomna och delaktiga i verksamheten. För att säkra detta finns planer för övergångar mellan förskola till förskoleklass, förskoleklass till åk 1, åk 3 till åk 4 och för åk 6 till åk 7.

Trivselenkäter/trygghetsenkät

I alla årskurser, en gång per termin genomförs en trivselenkät som är individuell. Synpunkter/åsikter i enkäten följs snarast upp inom klassen och arbetslaget. Trygghetsgruppen analyserar resultatet och vid behov görs ytterligare åtgärder/justeringar i likabehandlings- och värdegrundsarbetet.

Där får vi signaler om var på skolan, samt i vilka sammanhang eleverna känner sig otrygga.

Fritidslärarna

Fritidslärarna gör analys av skolgården genom att studera barnen under lek och hitta så kallade hot spots och cold spots och utifrån dessa analyser placera sig "rätt" på skolgården. Detta är ett pågående och viktigt förebyggande arbete för att förhindra kränkningar.

Elevrådet

Elevrådet träffas en gång i månaden. Där kommer elevernas åsikter fram och följs upp av berörda. Likabehandlingsplanen och ordningsreglerna revideras årligen av elevrådet. Detta sker i maj/juni.

Skolsköterska

Hälsosamtal i åk 2 och 4.

Kränkningsanmälningar samt anmälningar från arbetslag till lilla trygghetsgruppen

Arbete med grupper av elever/enskilda elever utifrån anmälan från arbetslag eller utifrån mönster i inlämnade kränkningar.

Övriga viktiga delar för att kartlägga elevernas mående:

Dagliga samtal med eleverna angående trivsel på skolan.

Observera våra elever

Brükarenkät (centralt utskick).

Elevernas synpunkter via alla forum för diskussion

9. Förebyggande arbete – mål för läsåret 2022/2023

Vad?	Hur?	När?	Av vem?
Att upprätthålla och ytterligare tydliggöra organisationen kring rastvärdskap. Särskilt fokus 4-6. Många vuxna ute som rör på sig och aktivt "ser" våra elever.	Se över rastvärdsschemat i början av terminsstarten. Täckta alla behov. Alla lärare lägger ut minst 60 minuters rastvärdskap, förflyttningar till och från rast ingår. Fritidslärare täcker i första hand lunchrasterna med hjälp av lärare om det finns behov.	Augusti	Fritidslärare Lärare Skolledning
Förtydligad organisation kring förflyttning mellan ämnen.	Alla i arbetslaget ska tydligt känna till vem som är ansvarig vid elevernas förflyttning mellan olika ämnen och ut och in från rast.	Augusti	Lärare Fritidslärare
Samsyn kring skolans gemensamma ordningsregler både bland vuxna och elever.	Lyftas vid läsårsstart, APT, vid klassråd samt elevråd. Utvärderas årligen både bland pedagoger och elever.	Augusti/September Maj/Juni	Skolledning Fritidslärare Lärare Elever

Gemensamt värdegrundsarbete utifrån "Gnissel" varje vecka i alla klasser.	Trygghetsteamet arbetar fram vilka delar som ska gås igenom. Presenterar dessa samt förslag på aktiviteter varje månad på tisdagskonferensen. Planeringstid i arbetslaget varje vecka för trygghetsarbetet.	Presenteras av trygghetsteamet 1 ggr/månad.	Trygghetsteamet Fritidslärare Lärare
Regelbundet värdegrundsarbetet i alla klasser.	Värdegrundsarbete som schemapost minst 30 min/vecka.	Varje vecka	Lärare
Rörelse för att främja trygghet, hälsa och inläring genom organiserade "powerbreaks" på rasterna.	Rörelseteamet planerar för rörelse för varje klass, varje vecka.	Varje vecka	Rörelseteamet
Rastbod för att främja rörelse och lek samt förhindra kränkningar.	Rastboden hålls öppen av fritidslärare/klasslärare för att på så sätt erbjuda eleverna möjlighet till lekmaterial.	Varje rast. Ibland kan klassläraren öppna boden om inte fritidsläraren finns på plats	Anette – rastbodsvärd
Jämställdhet och elevinflytande – att öka medvetenheten bland elever och personal om jämställdhet och elevinflytande ur olika perspektiv.	Arbetet med jämställdhet och elevinflytande ska alltid genomsyra all vår tid i skolan, både den lektionsstyrda och den fria tiden. Det är lärarnas ansvar att ta in detta i sin dagliga verksamhet. Läggs in i allas LPP för varje arbetsområde.	Hela skoldagen.	Lärare Fritidslärare
Forum för samråd, samt föräldramöten, där vårdnadshavare får möjlighet att lyfta och diskutera skolans likabehandlingsarbete.	Lyfta likabehandlingsplanens delar så att vårdnadshavare får möjlighet att aktivt tycka till kring innehållet.	Vid forum på samråd samt föräldramöten	Skolledning Lärare
PFT – PowerFriends Talavid	Rastkompisar som finns på skolgården. Hjälpa till att spela spel, leka lekar eller	Må,ti,on,to,fr lunchtid åk 2-6	Kurator – Therese

	andra aktiviteter med yngre elever eller sina klasskompisar. 2 rast-kompisar/dag och årskurs under lunchrasten. Kontaktperson är kuratorn Therese.		
Klassvärdskap	Eleverna hjälper till och tar ansvar för skolans miljö, städning av ute och inomhusmiljö mm.	Rulla på de olika klasserna veckovis.	Lärare Fritidslärare
Nuläget på skolan	Vid konferenser lyfta nödvändig information för att på så sätt hjälpa varandra att stötta elever i behov.	En gång/månad	Skolledning Lärare Fritidslärare
Motverka "skojbråk"	Uppmärksamma, diskutera och motarbeta "skojbråk".	Varje gång man ser det hända.	All personal på skolan
Förbättra språkbruket då det leder till kränkningar	Uppmärksamma, diskutera och motarbeta ett icke önskvärt språkbruk.	Varje gång man ser det hända.	All personal på skolan

10. Rutiner vid kränkande behandling

I teams finns dokumentet "Rutiner vid kränkande behandling - Talavidskolan. Där kan personalen läsa hur alla som arbetar på skolan ska agera vid kränkning eller diskriminering. Där förklaras vad räknas som en kränkning på följande sätt.

Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling förekommer ofta även på internet, till exempel på sociala medier.

- Exempel på psykiska kränkningar är: utfrysning och subtila metoder som miner, gester, ignorering, undvikande, suckar och blickar.
- Exempel på verbala kränkningar är: glåpord, skvaller, rykten, förtal och överdrifter.
- Exempel på fysiska kränkningar är: tafsande, slag, sparkar, knuffar, sabotage och förföljelse.

Mobbning är kränkningar eller trakasserier som upprepas vid flera tillfällen. Om kränkningar har samband med diskriminering kallas det för trakasserier, detta anmäls på samma sätt som kränkningar.

Skollagen:

Definitionen av kränkande behandling är enligt 6 kap 3 § skollagen ett uppträdande som utan att vara diskriminering kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Det kan också vara kränkande behandling om någon skickar elaka mail eller kommentarer på internet eller via sms.

Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning. (BEO)

Rutiner vid kränkning på Talavidskolan

1. Då personal misstänker kränkning fylls *Utredning om kränkande behandling – elev*, (bilaga 1) skyndsamt i. Gäller oavsett om elev upplever sig kränkt av vuxen eller annat barn.
2. Vid konstaterad känsla av kränkning hos elev lämnas omedelbart en *anmälan om kränkande behandling* (bilaga 2) tillsammans med bilaga 1 i biträdande rektors fack. Åtgärder genomförs i arbetslaget för att förhindra ytterligare kränkningar.
3. Biträdande rektor skickar in *anmälan om kränkande behandling* till huvudman.
4. Lilla Trygghetsgruppen som träffas varje vecka tittar på inlämnade kränkningar och tar kontakt med uppgiftslämnaren. Plan framåt diskuteras gemensamt med berörd/a pedagog/er.
5. Trygghetsgruppen följer upp ärendet inom två veckor. Arbetslaget eller trygghetsgruppen (beroende på vem som ansvarat för åtgärder) avslutar ärendet när önskat resultat är uppnått.
6. Biträdande rektor meddelas om avslut. Avslut meddelas huvudman av biträdande rektor.
7. Elevhälsoteamet följer upp ärenden som inte når avslut.

Vill du läsa mer?

Skolverket

Diskrimineringsombudsmannen

Skollagen

Tryck på Esc för att avsluta heltidsläge

Utredning om kränkande behandling – elev

Uppgifter

Elevens namn: _____

Personnummer: _____

Klass: _____

Datum för händelsen: _____

Kort beskrivning av händelsen

Vad: _____

Var: _____

Tid och aktivitet: _____

Utsatt elev

Vad säger **utsatt** elev om händelsen?

Känner eleven sig kränkt? ☐ Ja ☐ Nej

Utsättande elev/elever

Namn på den/de elever som utfört handlingen: _____

Vad säger **utsättande** elev/elever om händelsen?

Är eleven/eleverna införstådd/a med att uppträdandet upplevs som kränkande och har agerat med uppsåt? ☐ Ja ☐ Nej

Kontakt med berörda elevers vårdnadshavare (ska göras snarast)

Föräldrakontakt tagen till **utsatt elev** ☐ **utsättande elev/elever** ☐

Av vem? _____ När? _____

Ev kommentar _____

Omedelbara åtgärder

Bilaga 2 - Anmälan om kränkande behandling (länk på intranätet)

<https://intranatet.jonkoping.se/download/18.7d43685c1677ae6bbd55a38/1578659023864/Anm%C3%A4lan%20om%20kr%C3%A4nkande%20behandling.pdf>

- Det är enligt diskrimineringslagen förbjudet för skolan att missgynna elever och utsätta elever för kränkande behandling. Skolan måste också skydda elever från kränkningar, t ex när det är andra elever eller vårdnadshavare som utsätter
- Ett systematiskt förebyggande och främjande arbete för att förhindra diskriminering ska ske i skolan (DU)

Diskriminering i skolan (enligt diskrimineringslagen)

De sju diskriminerings- grunderna

Kön

Könsidentitet
och uttryck

Religion

Sexuell
läggning

Etnisk
tillhörighet

Funktions-
nedsättning

Ålder

När en elev missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av diskrimineringsgrunderna

Sex olika former av diskriminering:

Direkt
diskriminering

Indirekt
diskriminering

Trakasserier

Sexuella
trakasserier

Bristande
tillgänglighet

Instruktioner
att diskriminera

När någon *missgynnas* genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. I skolan skulle detta t ex kunna vara om en transsexuell elev hänvisas att byta om till idrotten i ett omklädningsrum där hen inte känner sig hemmahörande eller tryggs

När det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men *missgynnar* en person, och detta har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. I skolan skulle detta t ex kunna vara om en elev måste ta av sin sjöla p g a ett allmänt förbud mot huvudbonad på lektionstid

När någon utsätts för kränkande behandling som har anknytning till diskrimineringsgrunderna. Kränkningar kan handla om t ex nedsättande tilltal, ryktesspridning, utrysning, förtöjlighanden eller fysiskt våld, och kan förekomma i såväl fysiska möten som via digitala medier

När någon utsätts för kränkande behandling av sexuell natur, t ex när någon tafsar, kastar närgångna blickar eller skickar bilder med sexuellt innehåll. Även ovälkomna komplimanger, anspelningar och järgong

När någon med funktionsnedsättning *missgynnas* genom att rimliga åtgärder för tillgänglighet inte har gjorts. Tillgänglighet innebär att personen ska komma i jämförbar situation med personer utan funktionsnedsättning, både när det gäller social, fysisk och pedagogisk miljö

När någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning att agera så att någon annan *missgynnas* på grund av någon av diskrimineringsgrunderna

Vad ska skolan göra?

- Det är förbjudet för skolan att utsätta elever för kränkande behandling. Skolan måste också skydda elever mot kränkningar från andra
- Detta sker genom att skolan skyndsamt anmäler, utreder och sätter in åtgärder när kränkningar sker
- Om personal i skolan får veta att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska detta meddelas rektor, som sedan skickar en anmälan till central förvaltning (DL, Skollagen)

Kränkande behandling i skolan

När en elev utsätts för handlingar som kränker
hens värdighet, i skolan eller med koppling till
skolan

Tre olika former av kränkande behandling:

Kränkande behandling

enligt skollagen

Kränkningar som **inte** har samband
med någon av diskrimineringsgrunderna

T ex nedsättande
titlär, ryktes-
spridning, utrysning,
förföljanden eller
fysiskt våld. Kan
förekomma i såväl
fysiska möten som
via internet och
mobiltelefon

Trakasserier

enligt diskrimineringslagen

Kränkningar som har samband med
någon av diskrimineringsgrunderna

Kön

Könsidentitet
och uttryck

Religion

Sexuell
läggning

Etnisk
tillhörighet

Funktions-
nedsättning

Ålder

Sexuella trakasserier

enligt diskrimineringslagen

T ex när någon tafsar,
kastar närgångna
blickar eller sticker
bilder med sexuellt
innehåll. Även
ovälkomna
komplimanger,
anspelningar och
jargong

Vad kan jag som elev/vårdnadshavare göra?

- När kränkningar sker är det viktigt att elever och vårdnadshavare uppmärksammar skolan på detta. Att upptäcka kränkningar kan ibland vara svårt, och skolan behöver din hjälp så att de kan sätta in åtgärder
- Skolan får inte prata med dig om hur andra elever har det, eller vilka insatser som görs kring dem. Däremot behöver de ert perspektiv och ett gott samarbete för att göra skolan till en trygg plats

